

RIIGIKOGU

IV koosseis.

VIII istungjärk.

206. koosolek. 19. detsembril 1931.

Sisu:

1. Palkade vähendamise seadus — III lugemisel.
2. Eesti Apostliku õigeusu kiriku (liidu) kinnisvarade korraldamise seadus — III lugemisel.
3. a) Maal asuvate kinnisvarade kinnisvaramaksu seaduse § 4 muutmise seadus — III lugemisel.
b) Sooviavalidus selle juurde.
4. Raudtee tarbeteks krediidi määramise seadus — II lugemisel.
5. Aktsiisimaksu määrade seaduse muutmise seadus — II lugemisel.
6. Tubakamaksu seaduse muutmise ja täiendamise seadus — II lugemisel.
7. Järgmise koosoleku määramine.

Koosoleku avab teine abiesimees **R. Penno** kell 16.01 min.

Sekretäri kohal sekretäri teine abi **O. Gustavson**.

1. Palkade vähendamise seadus — III lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja **K. Tonkman**: See seaduseelnõu on redaktsiooni komisjoni poolt läbi vaadatud. Teen selle teatavaks.

Pealkiri võetakse vastu.

Juhataja: Jätan ära selle seaduseelnõu paragrahvide teksti ettekandmise.

(§ 1.)

J. Bulin: Kahjuks ei olnud mind II lugemisel siin, just sel momendil kutsuti mind välja ja sellepärast peaksin oma paranduse-ettepaneku siin ette tooma. I lugemisel õieti toodi see juba põhimõttelikult rkl. Smirnov'i poolt ette. (Vahel h ü e.) Aga siiski tahaksin selle ettepaneku teha, kuna ei saanud seda II lugemisel teha.

Lugupeetud härrad! Pean veel kord meelde tuletama, mida rkl. Smirnov I lugemisel ütles, et just piiriäärsetes maakohtades riigiametnikud palju raskemas seisus-

korras elu-olu poolest on, kui siin. Sellepärast teeksin ettepaneku ja järgmise:

§ 1 teine lõige muuta järgmiselt: „Esimesse raiooni arvatakse Tallinn ja Nõmme linn nende administratiivpiirides ja piiriäärsed maa-kohtad, kus käesoleva aasta aprilli kuuni olid maksvad elukalliduse lisatasad, teise — muu maa-ala.“

Juhataja: Rkl. Bulin on teinud ettepaneku, mida II lugemisel ei ole tehtud. Kodukorra järgi seda hääletada ei saa.

J. Fuchs: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Kordan ettepanekut, mille II lugemisel tegin. Olen lootuses, et Riigikogu selle paranduse-ettepaneku tingimata vastu võtab just nendel põhjendustel, mis mina II lugemisel ette tõi. Et mitte Riigikogu aega viita, ei hakka neid põhjendusi uuesti ette tooma.

Tahaksin aga öiendada rkl. Jõeääre väidet, kui ta ütles, nagu oleks siin tegemist mingi enampakkumisega. (Vahel h ü e.) Härra Jõeäär ütles, et enampakkumine, kuid härra Rei parandab seda ja ütleb, et vähempakkumine. Kuid siin ei ole ei enampakkumine ega vähempakkumine, vaid tegemist on olukorraga ja ettepanekuga, mida nõuab praegune meie majanduslik olukord.

Juhataja: Rkl. Fuks'ilt on ettepanek § 1 kohta:

„§ 1. Riigiteenijate rahapalka, mis tasutakse riigikassast vastavate seaduste, eriti riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seaduse (R.T. 27—1927), Riigivanema, ministrite ja riigikontrolöri tasude seaduse (R.T. 38 — 1927), Tartu Ülikooli õppejõudude ja eripalgaliste teenijate tasude seaduse (R.T. 39 — 1927), Avalikkude õppeasutuste ja õigustega erakoolide õppejõudude tasude seaduse (R.T. 22 — 1928), põllumajandusliikude koolide õppejõudude tasude seaduse (R.T. 31 — 1928), koolinõunikkude tasude seaduse (R.T. 46 — 1928), ühes täienduste ja muudatustega ning vastavate määruste alusel, sa-

muti ka kaitseväelaste, kaitseliidu ja piirivalve teenistuses olevate ohvitseride ja kaitseväe ametnikkude kui ka kõigi ametnikkude ja teenijate rahapalka, kelle palganormide määramine kuulub Vabariigi Valitsusele või muule riigiasutisele, — ettevõttele või — eriotstarbelisele kapitalile — vähendatakse alates 1. jaan. 1932. a. eelarvetes 20% võrra.“

Ühenduses ettepanekuga § 1 kohta on rkl. Fuks'ilt veel ettepanekud teiste paragrahvide kohta. Kui ettepanek § 1 kohta tagasi lükatakse, ei tule viimased hääletamisele.

J. Fuks'i ettepanek § 1 kohta lükatakse tagasi.

§ 1 võetakse vastu ühes redaktsiooniliste parandustega.

(§ 2.)

Majanduseminister A. Jürman: § 2. juures tegin II lugemisel ettepaneku, § 2 võtta vastu täiendav neljas lõige, mille ma ette kandsin ja mis puudutas välissaatkondi ja konsulaate. Esitatud ettepanekust võeti vastu ainult viimane lause, mis käsitab valuuta vahekorrasid. Eelmine osa kustutati maha. Ma uuesti esitan selle ja palun seda arvesse võtta just saatkondade ja konsulaatide vähemate teenijate huvides. Ettepanek on järgmine:

täiendada § 2 neljanda lõikega: „Eesti Vabariigi saatkondades ja konsulaatides teenivate ametnikkude ja vabateenijate palku vähendatakse käesolevas paragrahvis toodud I raiooni %% alusel, võttes protsendi määra nende palganormide kohaselt, mis võetakse aluseks pensiooni ja tulumaksu juures (sisemaa palganormid) ja teostades protsendilist mahaarvamist sellest palgast, mis kinnitatud või kinnitatakse igas välisesinduse koosseisus ettenähtud ametkoha kohta (välismaa palganormid).“

Aruandja K. Tonkmann (lõpusõna): Kui Vabariigi Valitsus oleks tahtnud vähemapalgaliste ametnikkude seisukorda kaitsta, oleks võinud ettepaneku kohe teha. Eelmisel koosolekul, veerand tundi tagasi, otsustas Riigikogu ettepaneku eitavalt, ja arvan, et see ka nüüd tagasi lükatakse. Vahepeal ei ole mingeid asjaolusid ilmsiks tulnud.

Juhataja: Panen hääletamisele Majanduseministeri ettepaneku. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 26 häält, vastu — 29 häält, seega tagasi lükatud. (Hüüded: Sedelitega!) Nõutakse sedelitega hääletamist. (Hääletatakse.) Ettepanek on tagasi lükatud 48 häälega 29 hääle pooltolemisel ja 3 erapooletuks jäämisel.

§§ 2—5 võetakse vastu ühes redaktsiooniliste parandustega.

Seaduseelnõu terve sisu võetakse vastu korraga redaktsiooni komisjoni andmata.

2. Eesti Apostliku õigeusu kiriku (liidu) kinnisvarade korraldamise seadus — III lugemisel.

Üldkomisjoni aruandja J. Teemant.

Juhataja: Selle seaduseelnõu III lugemisel jätan ära paragrahvide teksti ettekandmise.

Pealkiri ja § 1 võetakse vastu ühes redaktsiooniliste parandustega.

(§ 2.)

J. Bulin: Väga lugupeetud härrad Riigikogu liikmed! Minu arusaamise järgi ei käi minu paranduse-ettepanek selle vastu, mis lugupeetud härra aruandja ette tõi, et § 26 mahatõmbamisega meie nagu võtaksime ära võimaluse, mis seal ette nähtud. Ma kordan II lugemisel tehtud ettepanekut,

kustutada maha § 2 kolmandas reas lause: „nende kitsendustega, mis ette nähtud“. Sama rea lõpul kustutada „§ 26“ ja selle asemele võtta sõna „kohaselt“, nii et see paragrahv saaks vastu võetud järgmisel kujul: „§ 2. Esimeses paragrahvis loendatud kinnisvarasid võib Eesti Apostliku õigeusu kirik kasutada oma äranägemise järgi usuühingute seaduse kohaselt.“

Ma usun, et sõna „kohaselt“ on palju laiema ulatusega, kui „§ 26“. (Vahelihüüed.) Mina saan aru, et tarvis just see vastu võtta.

V. Hasselblatt: Pärast seda, kui Riigikogu otsustas I ja II lugemisel selle varanduse kiriku keskasutuste kätte anda, on see küsimus otsustatud ja küsitav ainult, missugustes raamides kiriku keskvalitsusel tuleb seda varandust kasutada. Ma juhti-

sin I lugemisel tähelepanu sellele, et usuühingute seadus on üks tervik. Selles seaduses ei ole mitte ainult lahendatud riigi ja usuühingute vahekord, vaid ka kiriku keskasutuste ja koguduste vahekord. Sellepärast arvan, et ei saaks olla kahte liiki kiriku varandust, sarnast varandust, mis käib Usuühingute ja nende liitude seaduse kui terviku alla ja sarnast varandust, mis ainult selle seaduse mõne kitsa osa alla käib. Siin tekib veel teine küsimus. Ma saaksin aru, kui luteriusu, katoliku- ja õigeusu kirikute jaoks saaksid eraldi seadused vastu võetud, sest need kolm kirikut ei ole väga sarnased. Aga meil on üks ühine seadus vastu võetud, siis minu arvates selle seaduse alla peavad kõik kirikud käima.

Mis puutub teistesse õigeusu kirikutesse, mis selles seaduses mitte ette ei ole nähtud, siis mina arvasin, et nad käivad usuühingute liitude seaduse alla, siin aga seatakse uued põhimõtted üles, ja kui teiste õigeusu kirikute varanduste kohta tekivad vaidlused, siis on küsitav, missugust seadust tuleb nende kohta käsitada, kas usuühingute liidu või käesolevat seadust. Eriti see küsimus tekib seda enam, et siin ei ole öeldud — mõnede õigeusu kirikute varanduse korraldamise seadus, vaid lihtsalt õigeusu kirikute varanduse korraldamise seadus. Nii et kahtlemata tulevad siin juriidilised raskused, ja seepärast arvan mina, et rkl. Bulin'i ettepanek tuleks vastu võtta.

Aruandja J. Teemant (lõpusõna): Mina leian, et võimata on seda ettepanekut vastu võtta. I lugemisel meie juba seda küsimust arutasime, mida praegu puudutas härra Hasselblatt, ja mina arvan, et see täiesti tarviline on seda kitsendust sisse võtta, ja seepärast palun ma paragrahvi valitsuse redaktsioonis vastu võtta.

J. Bulin'i ettepanek lükatakse tagasi.

§§ 2 ja 3 võetakse vastu ühes redaktsiooniliste parandustega.

Seaduseelnõu terve sisu võetakse vastu korruga.

Aruandja J. Teemant: Panen ette, see seaduseelnõu vastu võtta redaktsiooni komisjoni andmata, sest ta on redaktsiooni komisjoni poolt juba läbi vaadatud.

Ettepanek võetakse vastu.

3. a) Maal asuvate kinnisvarade kinnisvaramaksu seaduse § 4 muutmise seadus — III lugemisel.

b) Sooviavaldus selle juurde.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja komisjoni esimees J. Soots.

Juhataja: Selle seaduseelnõu teksti ettekandmine jääb III lugemisel ära.

Pealkiri võetakse vastu ühes redaktsioonilise parandusega.

(Seaduseelnõu tekst.)

K. Tonkman: Austatud Riigikogu liikmed! Teen ettepaneku,

§ 4-da kuues lõige järgmiselt vastu võtta: „Nende maaüksuste pealt, millelt 1931 ja 1932 a.a. kinnisvaramaks võrreldes 1930 a. maksuga suurenenud võetakse 1931 ja 1932 a.a. maksu 1930 a. maksumäära suuruses. Peale selle vähendatakse kinnisvara maksusumme üldiselt 20% võrra.“

R. Kuris: Austatud Riigikogu liikmed! Ma kordan minu poolt II lugemisel tehtud ettepanekut,

võtta vastu § 4 kuues lõige järgmiselt: „Nende maaüksuste pealt, millelt 1931 ja järgnevate aastate kinnisvaramaks võrreldes 1930 a. maksuga on suurenenud, võetakse 1931 ja järgnevate aastate eest maksu 1930 a. maksumäära suuruses. Peale selle vähendatakse 1931 ja teiste järgnevate aastate maksusummat 20% võrra. Samuti vähendatakse edaspidi 20% võrra 1931 ja teiste järgnevate aastate maksu, milline alanenud võrreldes 1930 a. maksuga või võrdne selle maksule.“

Juhataja: Hääletamisele tuleb rkl. Kuris'e ettepanek kui kaugemaleulatavam. (Hääletatakse.) Rkl. Kuris'e ettepanek on tagasi lükatud.

Panen hääletamisele rkl. Tonkman'i ettepaneku. (Hääletatakse.) Poolt on 30 häält, vastu 33 häält. (Hüüded: Sedelitega!) Nõutakse sedelitega hääletamist. (Hääletatakse.) Ettepanek on tagasi lükatud 43 häälega 37 hääle poolt olemisel.

Seaduseelnõu tekst võetakse vastu ühes redaktsiooniliste parandustega.

Seaduseelnõu terve sisu võetakse vastu korraga.

Aruandja J. Soots: Kuna seaduseelnõu redaktsiooni komisjoni poolt läbi vaadatud, teen ettepaneku, seaduseelnõu vastu võtta redaktsiooni komisjoni andmata.

Ettepanek võetakse vastu.

Juhataja: Hääletamisele tuleb sooviviavaldus:

„Riigikogu avaldab soovi, et Vabariigi Valitsus leiaks abinõusid vala- ja eriti maaomavalitsuste eelarvete võimalikkude puudujääkide katmiseks.“

Sooviavaldus võetakse vastu.

4. Raudtee tarbeteks krediidi määramise seadus — II lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni laiendatud koosseisu aruandja J. Voiman.

Juhataja: Käesoleva seaduseelnõu II lugemisel jääb ära paragrahvide teksti ettekandmine.

Pealkiri võetakse vastu.

(§ 1.)

A. Kornell: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Nagu I lugemisel peetud läbirääkimistest selgus, jäi püsima kahtlus, et tulevikus riigikassal raske saab olema seaduses nõutud summat välja anda, mispärast teen ettepaneku,

seda krediiti vähendada 440.000 krooni võrra,

mis tulevikus aitaks riigikassa seisukorda kergendada. Olen arvamusel, et meil lähematel aastatel juurdemuretsetud mootorvagunitest peaks jätkuma. Kuna teine paragrahv otseses seoses esimese paragrahviga, siis kavatsen sel puhul, kui minu ettepanek vastu võetakse, ka järgmise paragrahvi juures vastava paranduse-ettepaneku teha.

Ettepanek lükatakse tagasi.

§§ 1—3 võetakse vastu.

Juhataja: Seaduseelnõu II lugemine on lõpetatud.

5. Aktsiisimaksu määrade seaduse muutmise seadus — II lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja M. Laarmann.

Juhataja: Selle seaduseelnõu II lugemisel jääb ära paragrahvide teksti ettekandmine, ja hääletan seaduseelnõu osade viisi.

Seaduseelnõu võetakse vastu II lugemisel.

6. Tubakamaksu seaduse muutmise ja täiendamise seadus — II lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja M. Laarmann.

Juhataja: Selle seaduseelnõu II lugemisel jääb ära paragrahvide teksti ettekandmine, ja hääletan seaduseelnõu osade viisi.

Seaduseelnõu võetakse vastu II lugemisel.

7. Järgmise koosoleku määramine.

Juhataja: Korra kohta on juhatuselt ettepanek,

pidada järgmine koosolek 10 minutit pärast käesoleva koosoleku lõppu järgmise päevakorraga:

1. Raudtee tarbeteks krediidi määramise seadus — III lugemisel.
2. Aktsiisimaksu määrade seaduse muutmise seadus — III lugemisel.
3. Tubakamaksu seaduse muutmise ja täiendamise seadus — III lugemisel.
4. Riigikogu VIII istungjärgu lõpetamine.

(Hüüded: Pidada 5 minuti pärast!)

Juhatus ühineb parandusega.

Panen hääletamisele juhatuse ettepaneku ühes parandusega. (Hääletatakse.) Ettepanek ühes parandusega on vastu võetud.

Päevakord on läbi. Lõpetan koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 16.46 min.

Õige.

Kinnitan.